

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hónapra 1 frt.
Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztését felelős a kiadó laptulajdonos,
Kutasi Imre.
Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczky ház
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly háza
Hirdetések a legmértékesebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Közművelődés és a kir. kincstár.

Debreczen, nov. 2.

A fogyasztási adók és az italmérségi adó versenytárgyalása a pénzügyminiszterium intézkedése folytán olyan időben történik, a mikor az már az őszi hónapokban fölterjeszteni kívánt költségvetés keretébe, melyet a városoknak a belügyminiszteriumhoz, a községeknek a megyék közgyűléseinek fölterjeszteni kell jóváhagyás végett, többé be nem illeszthető.

A pénzügyminiszteriumban nem tudják az 1886. évi 21-ik és 22-ik törvény-cikk tartalmát; kívánni sem lehet tőlük, hogy ismerjék és viszont a belügyminiszteriumban nem ismerik a pénzügyi törvényeket s így rendesen az egész ország területén fogamatba vett ama jog, hogy a pénzügyminiszter versenyzők hiányában ezen adók kezelését a belügyminiszter és a vármegyék tudta nélkül a városokra és községekre, az általa megállapított árban, ráutalhatja, minden költségvetésnek keretén kívül marad s így a belügyminiszter sem nem tudja, sem nem tudhatja az egyes községek nagymérvű megterhelését.

Amikor azután a pénzügyminiszter magasabb igényeit a községi pótdoból kell fedezni, bünbakul ott áll a polgármester, a községi bíró vagy a községi jegyző, kik tullepik a költségvetés keretét,

azt a határt, melyet jól rendezett államban tullepni nem szabad.

A kormányának összműködésében arra kellene törekednie, hogy a városok és községek háztartásának tiszta képét lássa, de vajjon lehető-e ez, a mikor a ráutalások majd csak november közepén, vagy december elején történhetnek meg, a költségeloirányzatnak pedig már október hónapjában el kell készitve lennie és fel kell terjesztve lennie a felsőbb hatóságokhoz.

De hát ez csak formai kérdés, melynek levét a községek előljárói iszzák meg.

Vegyük magát a lényegét.

A pénzügyminiszterium az egyes községekre vonatkozó adatokat a pénzügyigazgatóságoktól kapja, a hol a lélekszám határoz, mert azt, hogy mennyi fogyasztatik el valamiből, megbizható adatok hiányában, meghatározni nem lehet.

A statisztika éppen itt nem mutatkozik erősnek, nem tud biztos alapot nyújtani, hogy a ráutalás összege a való tényállásnak megfelelő legyen.

Hogyha a versenytárgyaláson versenyző nem jelentkezik, a pénzügyminiszter joga a községre való ráutalása annyi összegnek, a mennyit ez gyaníthatólag meghir.

Hasztalan minden lótas-futás, könyörgés, esdeklés, a törvény erejénél fogva

fizetni kell annyit, a mennyit a kincstár követel. A község vagy város vegye be, a hogy tudja, de mindenesetre fizessen és fizessen.

A községek köteleessége fentartani a kulturális intézményeket, az iskolákat, az egyházat, a közegészségügy őrét, a közigazgatást, ennek mindnek ki kell telni a községi javadalmak jövedelmeiből és a községi adóból, de hogyha ezekre nem telik, telni kell a fogyasztási és italmérségi adókra, elviszik a pénzügyi közegek az iskolákra, a kulturális intézményekre, a közegészségügyre, a közigazgatásra megszavazott költségeket, mivel amazokat fizetni kell, különben a községi bíró és községi jegyző terhére történik a hátralék behajtása, inkább a jegyző ne kapjon fizetést és a többi intézmény szenvedjen, mint sem a ráutalt összeget ki ne fizesse.

Nos? ki vádolhat bennünket hátramaradással akkor, a mikor az állam nevében a legtöbb községben a ráutalás miatt a kulturális érdekek szorítottak háttérbe?

Hol van a külügyminiszter vétója!

Természetesen sehol, mivel tudomásul sem bir róla. Hozzá nem juthat az ilyenhez, ő csak azt láthatja, hogy a kulturális intézmények minden községben háttérbe szorítottak ismeretlen tényezők által.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Meghalt a rektor.

I.

Hét krajczárja jár a mi vidékünkön a kántornak minden temetésért. Ezért szépen végig kell énekelnie a megboldogult utolsó útját.

Persze a „kántus“ is segíthet, már a hogy tud. Hanem mióta az öreg Darvas bácsi jobb világba költözött, meggyöngült az is. Mert ő volt a legfőbb támasza öblös vastag hangjával.

Biz igaz, hét krajczár nem nagy pénz, még a mai szűk világban sem. Azért ki csak teheti, megtoldogítja a kántor fizetését — tehetsége szerint. — Kivált télen ködös, hideg levegőben nem is tréfa dolog az éneklés. — A mienk nagyon buzgón végezte köteleességét. Végig énekel az uton, nem sok szünetet tartott közbe.

Hangja szép volt, érczes tenor.

Meg volt a sorsával elégedve — Egy aglegénynek kevés kell, s neki százhusz forint tiszta fizetése járt évente, meg a mellékesek. Ezért végezte a kántori, s tanítói köteleességeket.

A gyermekek szerették a rektor urat; nem pálcázta őket, inkább simogatta, a ki csak némiképp érdemes volt rá.

Megmagyarázott nekik töviről-hegyire mindent. Igazán nem volt nyugta addig, míg nem értette mindnyájuk.

II.

Hideg tél volt tavaly.

A szegény emberek dideregtek sővényhá-

zaikban. Nagyon sokat igazán csak Isten kegyelme őrzött meg a megfagyástól.

Hanem voltak olyanok is, kiknél még a menyei kegyelem se bizonyult elég hatalmasnak. . . . A falunak végén van egy agyag-hegy, oda jártak a fazekasok jó szivájkos materiáért és nagy gödröket vájtak be a hegybe. De most már nem igen vájhatnak, mert az üregekben — emberek laknak.

Magyar emberek. Nemes is van köztük elég. Óseink bent laktak a faluban, széles tornáczu, erős kőházakban.

Az unokák pedig kiszorultak a falu végére, azokba a gödrökbe, a melyeket nálunk úgy hívnak, hogy „burgé“.

Nemelyik elég lakható, még ablaka is van üvegből. Hanem a legnagyobb részük mégis csak nyomoruságos. Nyáron még jók, mert hűvösek. Télen elég melegük volnának; de nem embernek való ez a meleg: folyt, köhögött, megöli a tüdőt.

A legutolsó „burgé“-ban, egy öreg napszámos lakott: Gáspárnak hívták.

Becsületes magyar ember volt, messzi vidékről jött hozzánk, jómódban élhetett valamikor.

Munkásnak is munkás ember volt. Csak szerette az italt, a kelleténél is inkább.

Egy decemberi ködös estén jószívű emberek fizettek neki egy pár kupa bort (literrel mérik, de a mi népünk, csak nem tudja elfelejteni a kupát) legyen szegénynek egy jó esteje.

Az öreg haza ment. Fázott. Fogta magát, s tüzet rakott az udvarán összehalmozott rőzséből és fából. Nem kemenczébe, csak a vaczok közelébe, és kábult fölél bámult a lassan-szerényen pislogó lángocsákba.

Elaludt szegény vesztére. Ugy kell lenni, hogy megfojtotta a füst: másnap meghalva, s

egy kicsit meg is perzselődve találta egyik szomszédja.

III.

A kik csak szép, fényes városi temetéseket láttak négy vagy két lovas gyászhintóval, sok sok szomorú közönséget, bandával és fákjakkal is, fogalma sem lehet róla, milyen egyszerűen ridegen dugnak be az anyafölde egy öreg napszámost a kinek senkijesincs.

A sirásokon és a halottvivőkön kívül négyen voltak a temetésen: pap, a rektor, az egyházi és egy öreg birtokos ur, a ki sokszor segítette a szerencsétlen megboldogultat egy pár garassal.

A rektor most nem kapott egy krajczárt sem, pedig olyan szépen énekelte, mint máskor meg talán szebben, véges-végig a hosszú, nagy utcán.

IV.

Ugy kell lenni, hogy annál a temetésnél hült meg Major Péter, a rektor.

Köhögni kezdett fájlalta a mellét. A tüdeje ugy is rosz volt elkophatott, 15 esztendő alatt az iskolában.

Az arczára olyan furcsa piros rózsák ültek ki, — s a köhögése mindig mélyebb és tom-pább lett.

— Csak kicsi baj az egész elmulik ám — mondta szelid mosolyával, ha kérték hogy vigyázzon magára.

Mert igazán szerették a mi falunkban.

Nem bántott senkit, jó, alázatos volt mindenki iránt. Teljes világeletében sovány volt, — de most ijesztően fogyott. — Csak ugy lótyogott rajta a ruha, s nyakán kéken duzzadtak ki

Kossuth-Nap utcákon át a vágóhidig már ennek megnyitásakor közúti vasút létesíttessék s mi volna szebb, mintha a tervbe vett vasút kiépítését is a most egyesülni kívánó két társaság venné a kezébe.

Két indok követeli ebben a sürgős elhatározást.

Az egyik az, hogy immár véglegesen el van határozva, sőt a mérnöki hivatal utasítva is lett a szép Kossuth-utca tervbe vett befásítására és kikövezésére s mi már szeretnők, ha ez a terv, a mit nem szabad a tavaszon túl használni, akképen valósíttatnék, hogy a vágóhídi vasút pályatestének helye is figyelembe vétetnék, nehogy később újabb áldozatok tétele tegye nehezebbé és drágábbá a vágóhídi vasút kiépítését, melynek nem csak létesülésében, de jövedelmes jövőjében is méltán lehet bizni.

A másik indok az, miszerint aligha csalódunk, ha azt hisszük, hogy a vágóhíd kiépítésére lesz id e g e n vállalkozó, kivált ha a város megadja a nem az épen kért, de a méltányosnak találtatandó subvenziót, minek egészben való megtagadását a város érdekével egybehangzóan nem találjuk. Kérdjük: mért vállalkoznék itt idegen, midőn a vállalatához szükséges összeg Debreczenben is előteremthető? Hiszen ott van a fogyasztási adók beszedésére alakult konzorcium! Lám! ez nem is akar nyereszkeskedni s már is 75 ezer forintot tudott összeszedni. Nem lehetne így tenni e haszonnal járó vállalat érdekében? Lehetni minden esetre lehet, csak legyenek ez ügynek is olyan buzgó mozgatói, mint amannak vannak, ez biztosítja a sikert.

És ha már ennyire vagyunk a helyi vasutak dolgában, mért ne elevenítenők föl egy füst alatt azt a régi eszmét, hogy a nagy Csapó-utczán is legyen helyi vasút, a mostani Stenczinger háztól ki a csicsogó mellett egész a sertészialó telepekig? Hiszen itt megy keresztül a város egy nagy részének a forgalma s a személy szállításból is kikerülne jelentékeny jövedelem.

A Stenczinger ház ide s tova úgy is kiséjtitatják s lebontatják, ekkor alig áll valami az új vasút útjába, persze a szükséges tőkén kívül, érteve az építkezési akadályokat.

Nem mondjuk, hogy főképp ez utóbbi vasutnak is a fentiekkel egyszerre kellene létesülni, mert hiszen tudjuk mi azt, hogy a ki sokat markol keveset szorit, de egy füst alatt ezt is szóba hoztuk, kimutatandó, miszerint van a tőkének dolga érvényesülnie városunkban is és inkább az itthoni jövedelmezzen, mint a más városbeli.

Milyen méltó is az a c s e n d e s panasz, hogy a guti vasút kiépítése nem jutott a városi hatóság eszébe, vagy helybeli polgároknak. Milyen gyönyörű összeget adott a vasutnak a város már eddig is, s mennyit fog adni ezentul is, míg más helyzet áll be. Pedig a vasut, sok ember kezéből vette ki a jó jövedelmet, nem kárpótolva őket semmivel s drágaságot okozva más tekintetekben.

Ha jókor számoltak volna, másképp üt ki a dolog. Ép azért mondtuk mi most ezeket el, hogy illetékes körökben egy kis figyelmet keltsenek szavaink a mikor még nem késő.

H,

Irodalom.

* **A „Tanítók Szava”** tanítói közérdekek közlönye. Felelős szerkesztője G l a t z György. E ritka ügyességgel és bátor őszinteséggel szerkesztett s fölötté olesó (egész évfolyam, 12 füzet előfizetési ára csak 1 frt.) folyóirathól a szept. okt. (9-10) kettős számot kaptuk. A gazdag tartalomról G á t i Győzőnek, a tanítói közérdekek ismert harcosának „A nagy tévedés”, K i s s Sándornak „A néptanítók anyagi helyzete” és a szerkesztőnek „A magyar néptanítók fizetése” című cikkei érdemelnek különös figyelmet: B á n f i János pedig, a jeles ifjúsági író és elbeszélő „Az a három vasrostélyu ablak” cím alatt egyikét azoknak az ó gyönyörű remniscentiának írja le, a mik úgy közvetlenségükkel, mind pedig ragyogó irályukkal igazán megkapók és páratlanok a maguk nemében. A tartalmas füzetet apróbb közlemények zárják be, melyek szintén a szerkesztő ügyességét dicsérik. Miután alig van tanügyi lapunk, a mely a tanítók érdekeit ily megen, ily következetesen és kitartóan felkarolja, csak a maguk érdekét mozditják elő azok a tanítók, a kik e derék folyóiratot járatták. Szer-

kesztőség, hova a megrendelések intézendők: Budapest, VII. ker. Wesselényi u. 48 sz.

* **A kereskedelmi iskolai tanárok** értekezletének megbízásából Dr. S c h a c k Béla „K e r e s k e d e l m i S z a k o k t a t á s” című havi folyóiratot szerkeszt, melynek október havi füzete most jelent meg. A változatos tartalmu füzetből lapunk más helyén közöljük dr. B a l a s s a Józsefnek a d e b r e c z e n i állami főreáliskola tanárának „Az idegen nyelvek helye a kereskedelmi iskolákban” című cikkét, melyet a tanügyi barátok és szülők figyelmébe ajánlunk.

* **A Pallas Nagy Lexikona** előrajzát mellékeljük lapunk mai számához. Mikor ezt az előrajzot olvasóink figyelmébe ajánljuk, mi is szükségesnek tartjuk néhány szót elmondani erről a nagy munkáról, melynek megjelenése kétségen kívül a legkimagaslóbb irodalmi esemény hazánkban a letűnő század utolsó eseményeiben.

Magyarországra körülbelül 60,000 nyelvű lexikont hoztak be eddigelé a külföldről s körülbelül negyedrészt annyi magyar enciklopédia fordult meg a közönség kezén. A magyar lexikonokról nem szözlünk, ezek sok jó akaratú, törekvással és hazafiasan csinált könyvek, melyek azonban már keletkezésük idején nem lehettek teljesen megfelelőek, egrészt, mert két három ember állította össze azokat, a kik természetesen nem lehettek az összes tudományok magiszterei s minden törekvés és buzgóság mellett sem teremthettek teljesen kielégítő munkát, másrészt, mert ezek a lexikonok sokkal szerényebb és igénytelenebb eszközökkel, sokkal kisebb tőkével és áldozattal csinálódtak, semhogy mindent a mit a modern tudás felőle, egybegyűjthettek volna. De lettek legyen ezek a művek a tökéletesség mintaképei akkor sem felelhetnének meg a jogosan támasztható igényeknek. A gőz és villám korát éljük, a fin de siècle tudása a gőz és a villám sebességével gyarapszik, fejlődik tökéletül. A mi egy évtizeddel ezelőtt a lexikális tudás jelessége volt, az ma már elavult, túlhaladott dolog; az ma már csak történelmi adat a tudáshoz, de legkevésbé sem tudomány.

Az idegen nyelvű lexikonok pedig — nagyobbára németek s nem ebbe az országba való. Nem a kívülről gyökör emlegetett „magyar chauvinizmrs” mondhatja ezt velünk, hanem igenis a külföldi chauvinizmusa. A német lexikonok nem csak azért ártalmasak ebben az országban, mert az idegen nyelv kultuszát hozzák be, hanem ide plántálják az idegen szellemet is. A tudomány sohase olyan hozzáférhető idegen nyelven, mint hazain, sohase olyan közvetlen; sohase keltheti bennünk azokat a pontos képeket; sohase simul a mi gondolatvilágunkhoz olyan közel, hogy a teljes megértés, a határozott tudás járhatson a nyomában. De ez még csak a kisebbike. Nagyobb hiba, hogy az idegen munka nem csak nem tud, hanem nem is akar olyan lenni, hogy a mi jogos igényeinket kielégítse. A miért mi lelkesedünk, az őt nem hevití; a mi a mi szívünkhez közel áll, az neki idegen; a mi a mi nemzetünknek étetérdék, ott ő hidegen megy tovább, ügyet se vetvs rá. Alig törődnek azzal, a mi tisztán magyar, a mi nekünk a legfőbb és legfontosabb, s ha talán nem is egészen rossz akarat, de legalább is kevesbevévés, nem törődés vezet a tollát, ha kényeszerűségéből velünk foglalkozik. A legkisebb német falu jobban érdekli, mint akármelyik vármegyénk; a legapróbb germanista közelebb áll szívéhez, — mint a mi nemzetbeli nagyjaink.

A Pallas Nagy Lexikona — mint a prospektuson olvasható fényes névsor mutatja, — összegyűjtötte a legkiválóbb szakferfiakat, a kik eddig is ápolói és terjesztői voltak a tudománynak és kiváló képpen a magyar tudománynak, hogy velők irassa meg az összes ismeretek enciklopédiáját. Ez a száználvezven név kezesség a mellett, hogy a mit csak elért a modern tudás, akár az elvont, akár a gyakorlati tudományok terén, azt mind felőle a nagy mű, mely a kezökből kikerül, A közélet nem adhat fel olyan kérdést, — minőre ezen kiváló tudósok c s o p o r t j a előre meg ne adta legyen a választ.

S a mit a szó érthetővé tesz, azt még több mint 2000 szövegrajz, 240 fametszetű mellékelt 170 térkép, 63 színes nyomású képmeléklet hozza közelebb a képzelethez. S ezek a képek, a rajzoló és festőművészet kitünő csudái

csekély kivétellel mind idehaza készültek, a legkiválóbb magyar műintézetekben. Nemcsak magyarázzák ezek a szöveget, hanem megadják a bizonyítékát annak is, hogy a magyar ipar és magyar művészet teljesen lépést tartott a külföldivel, s talán nem egy tekintetben előtte is jár.

13,000 sűrűn telenyomatott oldal lesz a nagy munka. S a „Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság olyan gonddal és műzlessel állítja ki a 16 kötetes művet, a hogy ilyen terjedelmű magyar munkát még nem állítottak ki. Külön e célra készült, teljesen famentes papírt használnak a Lexikonhoz, tehát olyan papírt, a mely soha meg nem sárgul.

A nyomtatáshoz egyenest erre a célra öntött, teljesen új, kiválóan szép metszésű betűket használnak, hogy ne csak a szellemi tartalom legyen kiváló, hanem az egyuttal a szemét gyönyörködtető formába kerüljön a magyar olvasóközönség elé.

Az előfizetés feltételeire, valamint minden egyéb felmerülő kérdésre vonatkozólag utalnak a László Albert helybeli könyvkereskedő által lapunkhoz mellékelt prospektusra, a mely közli a munkatársak névsorát s felsorolja a műhöz csatolandó mellékletek címeit is.

Különfélék.

* **Óriási alapítvány.** Egy nemrég elhunyt milánói magánzó, valami Loria nevű milliomos, oly összeget hagyott jótékony célra, melylyel megváltotta a jogot, hogy az emberiség igazi jólétvéi közé számíttassék. Harmincz millió lírányi egész vagyonával végrendeletileg úgy rendelkezett, hogy egy nemzetközi emberbaráttársaság szerveztessék az óriási összeg segítségével, mely társaságnak feladata legyen a foglalkozás nélkül levő munkásokon s általában minden szükségben szenvedőn segíteni. Kissé elhomályosítja ugyan ezt a nagy jótékonyt az, hogy rokonait végképen kizárta a nagy vagyonból, de hát meg lehet, hogy a rokonok is oly gazdag emberek, a kiknek egy-két milliócskával több vagy kevesebb már nem számít.

* **Két püspök anyja.** A mult héten részvétellel emlékeztünk meg róla, hogy id. őzvegy Szász Károlyné haldoklik, tegnap Kolozsvárról azt a szomorú hírt vettük, hogy a tisztas asszony meghalt. Id. őzv. Szász Károlyné szül. M ü n s t e r m a n n Fanny asszony, Szász Károly ref. püspök édesanyja 87 éves kort él meg. Szász Károlyt vasárnap este hívták táviratilag a beteghez, de mire odaérkezett, az öreg asszony meghalt. Az elhunytban Szász Róbert keresk. min. osztálytanácsos, Szász Gyula pécsi kataszteri felügyelő, Szász Domokos erdélyi püspök, Szász Béla kolozsvári egyetemi tanár édesanyjokat vesztették el. A temetés ma lesz, melyen az egyházi szertartást Szász Gerő kolozsvári esperes, egyházkerületi főjegyző végzi.

* **A wittenbergi Luther-ünnep.** Október 31-én kevéssel 11 óra után a császári vonat, melyen a császár, a császárné és nagy kíséret jött, megérkezett Wittenbergbe. A császár nyílt négyfogatu kocsin, fulajtárokkal, harangzugás és a nép örömrivalgása közt a városházára ment, míg a császárné, Frigyes Lipót főherczeg nejével és a meiningeni örökös herczegnővel közvetlenül a vár déli kapuja elé hajtatott, hol a császárné és kísérete a részükre fentartott helyeket elfoglalták. A császár a városháza előtt, a hol őt a többi fejedelmi vendégek egy emelvényen beavarták, Schild polgármester és a városi hatóság tagjai és a városi képviselők által hódolatteljesen fogadtatott. A polgármester alattvalóinak tiszteletét fejezte ki a császárnak és megköszönte neki a pompásan restaurált vártemplom értékes ajándékát. A „Luther” dal hangjai mellett a császár elindult a vártemplomba. Ezután nagy történelmi díszmenet volt a reformáció idejéből és Wittenberg történetéből vett képeket ábrázolt husz csoportban. A menet egy óra hosszat tartott. A kiállítás rendkívül fényes volt. — A császárné, a herczegek és a fejedelmi hölgyvendégek délután 2³/₄ órakor elutaztak. A császár 6¹/₂ órakor utazott el.

Mama, te derék asszony vagy.

— Epizód egy válópérből. —

Ha az asszony minden áron válni akar, valóságos ezermester a férjgrasztó ötletek kitalálásában. A felsővároson egy ur semmiképp se akart válni. Csak azért se, ohó! kedves asszony-ság, egyhamar nem boldogulsz velem, gondolta a férj és mit se akart tudni — a válásról. Roppant tetszett ugyan a derék férfinak az a gondolat, hogy ámbár ő most már aféle özvegy, agglégényféle lesz, de az asszonyt meg élete végéig eszi a méreg, hogy újra férjhez nem mehet.

Hát hadd egye a méreg a kedvest — mondogatta a derék ur, aki különben egész egykedvűen vette a dízlet.

A papnak ezt mondta:

— En? Már hogy gyűlölöm-e? Bár tudnám gyűlölni, de nem tehetek róla, nem tudom . . . nem válok.

A bírónak is ezt mondta:

— Mit? Hogy én engesztelhetetlen gyűlölettel viseltetem iránta? Egy szó se igaz. Olyan vagyok, mint a vaj, mely a napon kiengesztelődik. Nem tudok róla semmit, kedves uram, ezt a feleségem találta ki.

Erre a friss, szép ifju asszony roppant elkeseredett. Egészen oda volt bámulatában, hogy ime, mit tud az ő alamuzsi, tedd ide, tedd oda ura. Ha ilyen férfiasan tudott volna lenni előbb, tán nem is jutott volna idáig a dolog. Hanem az asszony is a talpán állt. Egy ilyen „tökfilkő” csak nem fog ki rajta. Allitóltag valahol így tört ki türelmetlenkedve. Átlátott a szítán hamarosan, hogy a férje tulajdonképp bosszút akar állni. Ott támadja, ahol a legjobban fáj. Örökre megakarja akadályozni, hogy ő még egyszer férjhez menjen.

— Na megállj, öreg, ez kell neked, fenyegetődzött a menyecske s kifőzte a tervét.

Másnap megjelent a férje lakása előtt egy fiatal urral, akinek hosszú kalapja volt és hosszú lába. Ugy sétálgattak ott szemben az „öreg” ablakaival le és föl, karonfogva egymást, bizalmasan diskurálgatva. Rendesen abban az órában jelentek meg itt nap nap után, mikor az „öreg” hazatért.

Vidáman voltak. A menyecske fess és szinte odatapadt a nagy kamaszhoz.

— Hallja, — hát dugja lejjebb a fejét maga is.

A kamasz lejjebb dugta a fejét. A menyecske megzörögött dévajkodva,

— Most nézzen az ablakra hirtelen . . . Ott van?

— Ugy látom, mintha most kapta volna el a fejét.

Az „öreg” csakugyan most kapta el a fejét s így gondolkozott: Ezek dühösíteni akarnak engem, azért se nézem tovább. S becsapta a belső ablakrámkát.

Másnap újra ott voltak és azután egy hétfőig, két hétfőig.

A fiatal asszony ekkor reménykedve sietett a bíróhoz s kérdezte:

— Most se jelentkezett az uram?

— De igen.

— Nos? — tört ki a menyecske sugárzó arczezal.

— Azt mondta, szavánál marad, nem tud elválni kegyedtől.

Na, ez egy nyomorult ember. Ha ez se használ, akkor már semmi se. Kifőztek még az akadékoskodó öreg ellen mindenféle praktikát, hogy egy csak akkora kis engesztelhetetlen gyűlölséget ébreszsenek benne, mint egy mákszem. Beszökököt meg egy kis tiszttel.

— Majd visszahozzák, — mondta az öreg s ezzel tovább pipált.

Semmise használt. A menyecske kétségbe volt esve. A vőlegény ugyanis már nagyon türelmetlenkedett. (Hogy már vőlegény van, azt a történet eddigi folyásából is kitalálta bizonynyal a szíves olvasó.)

— Mit csináljunk, mit csináljunk? — siránkozott, mérgeledött a kis asszonyka.

S a végszükségben elkapja azt a bizonyos — szalmaszálat.

— Irok a mamának, hogy jöjjön és igazítsa el a dolgot, mert ha ő se segít a bajon, megölöm magamat.

Igy el volt szánva a szegény menyecske,

mikor megjött a mama, a ki már mindent tudott.

Ünnepélyesen kijelentette a boldogtalan anya, hogy ő még ma vízbe megy veje urához. El is ment. Szörnyű dult arczezal jött vissza.

Másnap ismét vízbe ment a vejéhez. Harmadnap már kétszer volt ott 24 óra alatt. Dél-előtt a kalapját hagyta el valahol, estefelé pedig a kalapját hasította le valami. De mintha az arca is meg lett volna két helyen karmolva. Kimerülve vetette el magát a diványon és örülten hadonázott.

Negyednap már e szavakkal tért vissza a kedves leányához.

— Elbujt a nyomorult, az ajtók [be vannak zárva.

Ugyanezen időtájt, amikor épen a szomszédék kapujában egész csomó asszony beszélt, hogy a szomszéd ur (a mi hősünk) kapuján néhány nap óta egy sárkány jár ki és be — egy örültnék tetsző férfi rohant a bírósági épület felé. Fölugrált a lépcsőkön, berontott a bírósághoz és fulladozva szólt:

Uram, mást gondoltam, válok, de mentül előbb, mindjárt, ebbe a minutába . . . A bírót szinte megdöbbenítették a nekibusult férfi dult vonásai.

— E hirtelen változás?

Rettenetes keserűséggel vágott a bíró szavába az „öreg”.

— Ne kérdezze, kedves uram, elég annyit, hogy borzasztó küzdelembe került . . .

Egy óra mulva csak úgy röpdösött a menyecske széles ö.ömében s odament a babérain pihenő mamához s nyakába ugrott ujjongva:

— Mama te derék asszony vagy! — Csi.

Az anyai szeretet.

Debreczen, nov. 1.

Sulyos bűnnel terhelve áll P a k s i Jóska a törvényszék előtt, az anyját, édes anyját verte meg úgy, hogy a szegény öreg majd belehalt a sérüléseibe.

Rosz fiu volt Jóska mindig, valóságos falu rossza. Napról-napra, éjről-éjre a korcsnába ült s dorbézolt. Mikor az apja elhalt, szép vagyonka maradt utána, melyből megélhetett volna tisztességesen. De neki jobban tetszett a falusi korcsma bűzhöd levegője, feslettsége; jobban szeretett, jobban esett neki a korcsmai kotyvalék, mint a mit édesanyja nyújtott neki szeretettel; ott evett, ott ivott, míg a korcsmáros dupla krétája föl nem emésztette nemcsak saját, de az anyja kis vagyonkáját is.

Mikor aztán elfogyott minden, mikor már a korcsmáros sem hitelezett többé, akkor anyjától követelt pénzt s mikor ez, mert nem volt neki, adni nem tudott, a magáról megfélemedezett fiu kezét emelt a szegény, butól és bánattól összetört öreg asszonyra. A szegény anya gyöngö teste összeroskadt fia kezei között s bezuozott fejfel aléltan hanyatlott a földre.

— A rosz romlott fiu, a helyett hogy főlemelte volna édesanyja vérző testét a földről, egyet rugott rajta és ment följelenteni magát. Még akkor is durva volt, akkor is fejét főlemelve mondta a bírónak:

— Megöltem az anyámat!

Nem volt igaz. Az öreg asszony, bár sérülései sulyosak voltak, még élt . . .

Fakó arcu, vézna testü, mélyen beesett szemü fiatal embert állított a szurvyos sörtönör a törvényszék bírái elé. Reszketve áll a bíróság előtt és félelemtől vonagló ajkakkal felel a kérdésekre.

Az elnök intésére megnyílik a szárnyas-ajtó s egy összetöprödött anyókat vezetnek be azon. Arcza sápadt, beteges színü, teste roskatag. — Látszik rajta, hogy remény, hogy fiát még egyszer láthatja, tartja fenn rozoga testét.

Mikor felolvasták előtte fia vallomását, sápadt arca kigyul, ajkai egyre mozognak, egyre motyognak:

— Nem igaz, egy szó sem igaz, Hogy is mondhat már ilyent?

— De hiszen jó asszony, a fia mindent bevallott.

— Hazudik, instállom. Engem a fiam soha

meg nem vert, még egy ujját sem tette rám. Nem igaz, ha mondom.

— De sérülétei még be sem gyógyultak. Hiába tagad jó asszony.

— En, hogy tagadok? Isten ments! Hanem a fiam hazudik. Hadd szóljak csak én hozzá, tudom, megmondja az igazat.

— Szóljon hát.

Az öreg asszony a fia felé fordult. Mikor meglátta annak összetört alakját, nehéz sóhaj szállt fel kebléről s szemei könyben usztak.

— Mond hát szemembe, fiam, hogy te megvertél, engem, az anyádat? No nézz rám s mond a szemembe, ha tudod, hogy megvertél?

A fiu ránézett anyjára könybelábadt szemével, de nem felelt.

— Dehogyan vert meg a fiam. En vagyok az oka mindennek. Felmásztam a padkára s onnan leestem s beleütöttem a fejem az ágyszegletébe. A fiam, szegény, ott volt, megijedt nagyon. Megzavarodott az ijedségtől, azért beszélt összevissza minden hazugságot. Így volt az, tekintetes uraim.

— Vádolt, ugy volt-e? — kérde az elnök.

A bűnös fiu torkát elfojtották a feltörő érzelmek. Nem volt képes felelni.

— Ugy volt, ugy volt! — felelt helyette az anyja . . .

A rosz fiut fölmentették. De az elnök nem állhatta meg, hogy oda ne szóljon neki:

— Csókolja meg azt a kezét, mely csak áldani s azokat az ajkakat, melyek átok helyett csak védeni tudnak.

Az öreg anyóka megfogta a fia kezét s nógatta, hogy siessen kifelé. Még meg se csókolta, pedig ugy vágyott fiát szerető keblére ölelni. Sietett le a lépcsőkön, mert attól félt, hogy az urak megbánják, a mit végeztek s visszakövetelik a fiát.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Nagy sötétbongverseny vasárnap és ünneppapson d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9-11, d. u. 2-4 óra közt; vasárnap és ünneppnap d. e. 10-11 óra közt.

Nov. 5. 6. Hajtóvadászat a Gunthon.

Nov. 6. Schaff János ifjusági táncestélye a Margit-fürdő disztermében. Belépti díj tetszés szerint.

Nov. 6. Az István gőzmalom társulat közgyűlése

Nov. 7. A „Debreczeni vadásztársaság” közgyűlése a város háza kistermében d. e. 10 órakor. Tárty: Alapszabályok módosítása.

Nov. 15. Délután öt órakor a színházi pályázati határidő lejárat.

1893 január 7. Katonai sorshuzás a város háza nagyteremében. Megjelenésre felhivattak az 1872-ben született ifjak.

— A polgármester estélye. November 5-én, azaz szombaton lesz I m r e napja. S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester ezt a napot minden-

kor a hatóságok fejei s a városi tisztikarral együtt megüli az általa rendezett névnap estélyen. Ilyen névestélyt rendez a polgármester

pénteken nyolcz órakor a Bika szálloda nagy éttermében, melyen közel s z á z meghívott vendég vesz részt. S i m o n f f y Imre polgármester maga állította ki a meghívókat s küldötte szét a

hatóság fejei s a városi tisztikar tekintélyes részének. Másnap, szombaton különben a tisztikar tiszteleg nála névnap i ünnepe alkalmával.

— A város mérnöki hivatala most erősen dolgozik a pavillon laktanya új építkezéseinek a

már kidolgozott tervezetek alapján összeállítandó költségvetésén. A munka erősen igénybe veszi a

mérnöki hivatal egyes tagjait s azon még az esteli órákban is dolgoznak. A mérnöki hivatal felügyelete mellett különben most a Kossuth-

utcai paplak, a reáliskola, a vágóhid és az ujonnan megkezdett sorompók építése folyik. Az új

közkutat furási eredményről is kedvező szakértői

vélemény melyeket tanács ü

halottak uszott.

gitásában órákban

ahol az tolongott

lott a te Gyönyörű

tási ünne ben men

lommel uszott, o

amelyből egy jelen

kapolna plébános

valóságos mető sir

kinek c Ot órakor

halottak detét a

zával gy áradatav

reskedel tagjai a

helyen a tagjain

reskedel lyatársai

meg, — Gyula, M

szorozta díjazotta

szorozta S z á k f

óráig ta körü, h

sanként világitás

sírokon tunk en

tott ker előre fi

egyetlen befogad

dalán e pukkal

venni. e helye

khaoszi lárma

helyre, etes a

zavar czán —

társaság és vas

nusitara ma na

ítelve vadász

vadász vadász

Isméte vaddis

ton re

barátja r e c z

ben m s u n k

s a t i l a p c

szerüe miután

l a p c nem t

jelene látszik

hatósá szakla

védren zetét,

most XXVII

olykép vegét

A ter

vélemények feküsznek a mérnöki hivatal előtt, melyeket a főmérnök annak idejében a városi tanács ülés elé terjeszt.

Kivilágítás a katolikus temetőben. A halottak csendes hazája tegnap ragyogó fényben uszott. A kegyelet s emlékezet a sírok kivilágításában pompát fejtett ki. Már a kora délutáni órákban özönlött a nép a róm. kath. temetőbe, ahol az egyetlen ajtóban ember, ember hátán tolongott. Távolról, messze a városba bevilágított a temető ezer és ezer lámpafényének sugara. Gyönyörű, csendes őszi est kedvezett a kivilágítási ünnepélynek s talán éppen ezért sokkal többen mentek ki a temetőbe, mint ezt más alkalommal láttuk. A temető kápolnája fényben uszott, oda valóságos emberáradat özönlött fel, amelyből természetesen a kis kápolnába csak egy jelentéktelenül csekély rész férhetett be. A kápolna közelében H u z l y Károly volt prépost plébános sírját világitották ki, míg a környékben valóságos pompát fejtettek ki a sírokon. A temető sírjára, a keresztekre új koszorúk kerültek, kinek olyan, minőt helyzete engedett. — Ót óraker a kápolna lélekharangja megszólalt, a halottak lelkiüdvösségeért ájtatos ima vette kezdetét a kápolnában. Ugyanekkor egyszerre százával gyultak ki a sírok lámpái, ahová végtelen áradatával özönlött a kíváncsi néptömeg. A kereskedelmi akadémia ifjúsága és a szintársulat tagjai adóztak az iskolák és testületek közül e helyen a kegyeletnek — a városi dalárda elhunyt tagjainak sírja felett most nem énekelt. A kereskedelmi akadémia ifjúsága korán elhunyt pályatársainak a sírját kereste fel és koszorúzták meg, — míg a szintársulat tagjai: B o r á n d Gyula, N a g y József és S a j ó Endre sírjait koszorúzták meg. A színházi nyugdíj-intézet nyugdíjazottai nevében pedig M á n d o k y Béla koszorúzták meg a Darvas-L á n g József és a S z á k f i József sírjait. A kivilágítás közel nyolc óráig tartott el s akkor már jártak a temetőben körül, hogy a még égő mécseket kioltásák. Lassanként csendes, néma lett a temető, magneziumvilágítását csak a hold erős fénye öntötte el a sírokon . . . Csak egy körülményt nem hagyhatunk említés nélkül s ez a renfentartására hivatott kerületi kapitányság felületessége volt. Jó előre figyelmeztetéssel éltünk, hogy a temető egyetlen kapuja csak óriási tolongással képes befogadni a közönséget s hogy a temető két oldalán elvezetendő utaira nyitott ideiglenes kapukkal minden zavarnak elejét lehetett volna venni. Amde a jó tanács falrahányt borsó volt; e helyett százezreket kedvesebbnek tetszett a khaoszi zürzavar, az óriási tolongás, az éktelen lármá és kiabálás. Mindez pedig nem arra a helyre, nem oda való, a hol a közönség kegyeletet adó leróni megy. Az ilyen tolongó zürzavar és lármához hozzá vagyunk szokva az utcán — de nem a temetőben.

A guthi hajtóvadászat. A guthi vadászársaság hajtóvadászata iránt, mely szombaton és vasárnap tartatik meg, nagy érdeklődést tanúsítanak a társaság tagjai. A bejelentések száma napról-napra nő s a támadt érdeklődésből ítélve éppen nem lehetetlen, hogy ez egyszer a vadászársaság a kétségtelenül nagyszabású hajtóvadászatán a társaság minden tagja részt vesz. Ismételtén megemlítjük, hogy a hajtóvadászat vaddisznóra történik s hogy az indulás szombaton reggel öt óraker, a guthi faraktártól lesz.

Felütitett szerkesztőség. Lapunk egyik barátjától a következő sorokat vettük: A D e b r e c z e n i E l l e n ő r hasábjain az utóbbi időben már két ízben állítatik, hogy a „V á r o s u n k t ű z o l t ű s á g á n a k r e o r g a n i s a t i ó j a” című cikk a T ű z r e n d é s z e t i l a p o k b ű l v é t e t t á t. Az illető cikkíró egyszerűen visszaélt a szerkesztőség bizalmával, miután az említett cikk a T ű z r e n d é s z e t i l a p o k e d d i g m e g j e l e n t ö s s z e s s z á m a i b a n f e l n e m t a l á l h a t ű , h a c s a k a N o v e m b e r 5 - é n m e g j e l e n e n d ő l e g k ö z e l e b b i s z á m b a n n e m l e s z. U g y l á t s z i k , h o g y „V é s z t ő i” a c i k k í r ó j a v á r o s u n k h a t ű s á g á r a k í v á n t j o b b a n h a t n i , h o g y c i k k é t e g y s z a k l a p b ű l v e t n e k á l l i t o t t a.

A debreczeni ügyvédi kamara az ügyvédtartásról alkotott reform javaslat tervezetét, mely 153 szakaszból áll s lényegében a most érvényben levő 1874. XXXIV. és 1887. XXVIII. t.-cikknek novelláját képezi, mindazáltal olyképen, hogy a tervezet a régi törvények szövegét is tartalmazza s így alakilag teljes t.-cikk. A tervezetet előadja: dr. Nagy Dezső budapesti

ügyvéd volt — Lényeges reformintézkedései a következők:

Az ügyvéd fölvétele ellen a kamara ügyése is főlebbezési jogot nyer. — Az ügyvédi vizsgálat helyébe a nagy államvizsgálat lép, melyre nézve külön törvény fog rendelkezni. — Birák, valamint belföldi egyetemek és jogakadémiák tanárai három évi működéssel képesítést szereznek az ügyvédség gyakorlatára, ha különben megfelelnek a törvényes követelményeknek. — A joggyakornokról külön törvényben lesz szó. — A kamarák számát annyiban fogják csökkenteni, a mennyiben azoknak legalább is 100 taggal kell bírniok. — Minden kamara segélyalapot tartozik létesíteni. — A választmányi tagok száma a budapesti kamaránál 30 ra, a vidékieknél 15-re emelkedik. — A kamara tagjai havonként értekezletre kell egybehívni, melyen megvitatják az ügyvédi kar érdekeit és az igazságügy terén szerzet tapasztalatokat. — Az ügyvéd kiadásai s az illetékek biztosítására visszatartási jogot nyer. — Az illetékeket rendeleti uton fogják megállapítani. — A fegyelmi eljárást ujonnan szabályozzák. — A felebbezések elintézésére a kurián vegyes tanács fog alakulni, melynek tagjai fele részben kuriai birák, fele részben pedig a budapesti ügyvédi kamarának az igazságügyminiszter által kinevezendő tagjai lesznek.

A debreczeni vadászársulat közgyűlése. A debreczeni vadászársulat a jövő héten hétfőn délután 5 óraker, a városháza kistanácstermében közgyűlést tart. A meghívókat e közgyűlésre P á l l f y József társulati alelnök már szétküldötte, de a közgyűlésre lapunk útján is felhívja az érdekeltek figyelmét. Tárj: Békéssy László, gazdasági tanintézeti tanár lemondása az elnöki állásról. Az új elnök megválasztása s végül folyó ügyek, esetleg a gyűlésen előterjesztett indítványok tárgyalása.

A bejelentési hivatal, október havi tevékenységéről a kimutatást ma terjesztette be B o c z k ó Sámuel r. főkapitányhoz. E szerint a hivatalhoz beérkezett 284 ügydarab, melyet mind elintézték. Kiadatott összesen 74 darab cseléd könyv, 14 drb ideiglenes igazolvány és 8 igazolási jegy. Lakás változás 6327 lapon jelentetett. Ebből lakó változás 2371, cseléd változás 2239 lapon jelentetett. — Idegen 1717 fordult meg október hónapban városunkban. — Személyesen 2366 esetben fordultak a hivatalhoz egyesek lakásainak megtudása céljából; még pedig magán-ügyben 356, rendőri ügyben 519, katonai ügyben 112, törvénytörési 242, adóügyben 386 esetben. A posta, távirtda és vasut 575 esetben kért tévesen címzett levélre utbaigazítást.

Uj zsidó templom Debreczenben. Régi óhaj, régi vágy és értekezés tárgyát képezi már izraelita polgártársaink között, hogy Debreczenben nekik is egy modern izléssel épült templomuk legyen. A közel vidéken, Debreczennél sokkal kisebb városokban is vannak, épültek már díszesebb kiállítású templomok, óhaja hát a debreczeni izraelitáknak is, hogy városunkban is egy kolosszális, külső és belső kiállításában izlése s e mellett tágas templomuk legyen. A tervezet kidolgozásával B e r g e r Jenő előnyösen ismert építész biztáka meg, a ki a modern kiállítású templom külső formájának és belső építkezési részeinek a tervezetével már készen is van. Az új izraelita templom a Szent-Anuautczán, a régi templom helyén, ha bár tágasabb területen is, de mindenesetre úgy épülne fel, hogy ott a jelenleg is fennálló előkert megmaradjon; — továbbra is csak ezen keresztül juthatnának a templomba. Az új izraelita templom különben két török mecset kupolában végződő toronnyal és a héber írással díszített tiz parancsolattal láttatnék el. B e r g e r Jenő most dolgozik az új templom költségvetésén s ha azal is készen lesz, kerül érdemleges elbírálás alá az új izraelita templom építése.

Asztalos tanműhely Debreczenben. E ö t v ö s Károly, Hajdúvármegye tevékeny tanfelügyelője még ez év augusztus havában felhívást intézett S e s z t i n a Lajoshoz, mint az iparkamara elnökéhez, a melyben felhívja az ipar és kereskedelmi kamarát, hogy még B a r o s s Gábor, volt kereskedelmi miniszternek egy rendelete értelmében az iparkamara területén 1 vagy 2

ipar tanműhelyi létesítsen, s E ö t v ö s Károly tanfelügyelő felhívásában az a s z t a l o s tanműhely felállítását mellett nyilatkozott. E felhívást, melyben ki van mutatva, hogy az országban már 100 ilyen ipar tanműhely van felállítva, de Hajdúvármegye területén még egy sincs. Az ipar és kereskedelmi kamara átküldötte a helybeli iparoskörnek véleményök kinyilvánítása végett. Az iparoskör október 30-án vasárnap a kör helyiségében S e r l i Ede elnöklete alatt tartott gyűlésen elhatározta, hogy a felállítandó asztalos tanműhely ügyében egy bizottsági gyűlést hívna össze, a melyre E ö t v ö s Károly kir. tanfelügyelőt is meghívják és e gyűlésen fognak az u j a s z t a l o s t a n m ű h e l y tárgyában érdemleges határozatot hozni.

A csizmadiák palotájának építése már befejezéshez közeleg. Jelenleg az új épület táncstermében dolgoznak, melyben az egyszerűség elvénél fogva mindenben a szoliditás dominál. A táncsterem, mely elég nagy és tágas helyiség két függő és több oldal csillár által kap világitást, A nagy terem három oldalán páholyok készültek s az egész helység festése, mely teljesen előrehaladott stádiumban van, az izléses egyszerűséget hordja magán. A folyó munkálatokon most lázas sietséggel dolgoznak, hogy mindennel még e hó folyamán készen lehessenek s így a táncstermet is átadhassák a forgalomnak.

Az italméréssel foglalkozókat bizonyára közölről érdeklí a debreczeni pénzügyigazgatóság intézkedése, melylyel az egy ide vonatkozó miniszteri rendelet értelmében az italmérések számát természetesen leszállítja, úgy hogy közel háromszáz ember elveszti italmérési jogosultságát. A pénzügyigazgatóság 120-ban, esetleg a körülmények által még 10—20-ban állapította meg azoknak a számát, kik italmérésre engedélyt nyerhetnek. Az új italmérési törvény tudvalevőleg oda rendelkezik, hogy a kimérésnek külön helyiségben kell történnie, legtöbbször tehát azok esnek el, kik szatócs üzleteikben e mellékhelyiségeket nem állíthatják elő. Minden italméréssel foglalkozó kereskedő, kávé s vendéglős, vagy korcsmárosnak november, azaz e hó végéig újból folyamodnia kell a pénzügyigazgatósághoz a bor, sör, égetett szesz italok kimérésének további engedélyezése céljából. Azok, kik már italméréssel foglalkoznak s ezt jelenleg is gyakorlatilag üzik, vonatkozással jelenlegi engedélyük számára folyamodhatnak a pénzügyigazgatósághoz.

A honvédsíroknál. A halottak napja az igaz kegyelet ünnepe volt a debreczeni 48—49-es honvédek között is, mert mindannyian kizaráncokoltak bajtársaik sírjához. De előbb megjelentek az emlékkertben, hol a körorozslán lábainál J á n o s i Zoltán esk. fel. szavalt egy igen szép emlékdalt a hősök tiszteletére, s hol koszorúval róttá le az ifjúság kegyeletét — emlékkoszorúval, a melynek virágai nem hervadó babér, vagy borostyánból való, de a szív legmélyén termő s a kegyelet legszentebb virágaiból. Azután kivonultak együtt a sírokhöz. Mult, jelen és jövő találkoztak itt. Az elhunyt hősök emlékének a jelen öreg honvédei s a jövő reményei, az ifjúság kegyelettel áldoztak. Mint a fákiyák fényei a sötétséget, úgy üzte el S z ű c s Géza jh., a joghallgatók önképzőköre elnökének lelkes beszéde a sírokról feledés homályát, s mint a fákiyák lángjai, úgy lobogott fel az ifjak keblében a honzszereltem tüze, mely új tápot nyer a hősök emlékezetéből.

Jogász tánczestély. Debreczennek leányai örüljétek! Az első báli hír, az első fecske megjelent. Ma délután 2 óraker értekezletre gyűltek a joghallgatók a jogász tánczestély (esetleg a jogászbál) ügyében határozni. Itt állították össze a rendezők névsorát, a mely díszes névsor kellő garanciát nyújt arra, hogy az idei jogászbál vagy jogász-tánczestélyek, méltók lesznek a régi fényes jogászbálok és tánczestélyek sikeréhez.

Nazarénus esküvő Debreczenben. Érdemes képet nyújtott ma Debreczenben egy nazarénus lakodalmi menet. Keresztül a városon gyalog ugyan, de lehetőleg sebesen haladt a menet. Elöl a legények közre szorítva vitték a vőlegényt s mindegyiknek jókora botjára hatalmas kendő zászlóalakra volt felkötve, tetejében

bokrétát és szalagot fűztek. Ugy lobogtatták ezt tánczolván, virágos kedvvel, magasan. A férfiak után jöttek a nyoszolyó leányok, a kik közrefogták a koszoru nélkül haladó mennyasszonyt. Hátul a banda és jókora összeverődött néptömeg haladt, amely azonban nem bírt a sebesen haladó tömeggel tartani. Persze, akik hátra maradtak, büszkén emlegették, hogy ők már nazarénus lakodalmi menetet is láttak.

— **Öreg deákok.** Tegnap este találkoztak a főiskolában azok, kik 50 esztendővel ezelőtt, 1842-ben voltak az anyaiskolának gyermekei. Az ifjakból már aggok lettek, dereshaju, őszfűrtű öregek, kik eljöttek, hogy az 50 esztendővel ezelőtti ismeretességüket, baráti szeretetüket felújítsák. Már 10 év előtt is összegyűltek s akkor ezer forintot s alapítványt tettek a szegény tanulók számára és megfogadták akkor, hogy 10 év múlva ismét össze jönnek. A 10 esztendő eltelt s ma délelőtt az oratoriumban 9 órakor huszonheten jelentek meg. — Közülök sokan rég sirban nyugszanak már; vannak, kiket betegség és szerény anyagi viszonyok tartottak vissza a megjelenhetéstől s a jelenlevők amazoknak egy könyvel, ezeknek részvétőkkel adóztak. Jelen volt Kiss Áron püspök is, s az öregekkel együtt Némethy Lajos debreczeni lelkész mondott szép imát. Ma délelőtt társas ebédet tartottak a Bikában, a melyen a régi diák életre a legnagyobb kedvben emlékeztek vissza.

— **A nagyobb családok** kezdenek mindinkább napirendre kerülni. Eddig ritkán, vagy éppen nem s most rövid pár nap alatt, már a harmadik esetről számolunk be. A legujabb manipuláló a Rosenbergs Salamon bádógos segédje, aki gazdájának a nevére, de éppen nem megbízásából vett fel jelentékeny összeget. A segéd főnöke nevében levelet irt Jámbor Jánoshoz, amelyben sürgősen ötven forintot kér. A nevezett nem kereste, hogy az irás kié, hogy az hamisított-é és a kívánt, a kölcsönkért összeget át is adta a levél kézbesítőjének. A segédnek ilyen szépen sikerülvén első manipulációja, bátorságot vett magának s azt folytatni kísérlette meg. Pattermann Ferenczhez küldött főnöke nevében egy levelet, amelyben szintén ötven forintot kér tőle. A gyanus körülmények elől itt azonban nem zárkozhatott el s amellett, hogy a kért ötven forintot nem kapta meg, még rajta is csipték rossz szándékán. A segéd így a rendőrség kezébe került, ahol még egy óra eltovajlása is rá derült, melyet ő a kollégája kárára követett el. A természetesen letartóztatott s bűnügyét át teszi a rendőrség a királyi ügyészséghez.

— **Sok lakás változás** szokott történni november hó elején s ezért a házigazdákat a magok jól felfogott érdekeikben figyelmeztetjük, hogy a ki és beköltözést 24 óra alatt jelentsék be a r. bejelentési hivatalnál (Kossuth-utca 3. sz. a. I. emelet) a kiállított bejelentési lapokkal.

— **Itt vannak ők!** E három szó jelentőségét minden igaz vadász ismeri. E három szó az erdei szalonka: a vadász legbecsesebb vadjának megérkezését jelenti; és hogy ez mily magasan áll a többi vadak felett, eléggé igazolja a mindig harmadik személyben történő felemlése. Tavasszal vonulnak át nálunk, utközben tartván szerelmi vallomásaikat; — mig ősszel, a család szárnyaeresztése után, ismét visszavándorolnak téli helyeikre. Debreczenben is rég lesik e ritka madarat Nimródjaink s tegnap — mint értesülünk — sikerült egy pár Dianistának hármat fölrebenteni, amelyekből egy agatokra is került.

— **Az állat vásárban** több visszás jelenség mutatkozik, melyet orvosiás céljából ajánlunk a rendőr főkapitányság figyelmébe. Így igen kellemetlen sőt veszedelmes szokás az, hogy az állat vásár korlátain kívül sokszor csapnak vásárt az élelmes alkuszok. Az az nem is annyira vásárt csapnak, mint becsapják az eladókat és becsapják a helybeli nagy közönséget. Mert ezek a korlátokon kívül vásárlók idegen városok részére szedik össze a levágni való marhát s mielőtt az eladó a vásár helyiségébe érne, nagy árt kínálnak a jószágért. Az élelmes gazda persze nem adja oda sok esetben a jószágot, hanem beviszi jószágát a vásár területére es ott drágán tartja. Már most a helybeli piac husszükségletét fedező mézárósnak vagy meg kell adni a hallatlanul magas árt, vagy nem veszen állatot. Egyik esetben drágul a hus, a másik esetben nincs hus. Az áru tulajdonos tartja magát s végre a vásár

végén kénytelen elhajtani az állatot s ut közben sokszor potom áron azok veszik meg, a kik előbb nagy árt ígérnek érte. — Városunk közönségére igen ártalmas lévén a vásárlás e módja, minden esetre ideje lesz, ha Boczkó S. r. főkapitány utasítja a IV. ker. alkapitányságot, hogy az ilyen eljárás megakadályozására szabályrendeletet készítsen s addig is intézkedjék a maga hatáskörében, mert féltő, hogy a hus ára maholnap eléri a 60 krt kilogrammonként.

— **Halálozás.** Márton Imre ügyvéd, Dr. Ujfalu sсы igazg. főorvos apósa, ma délután 2 órakor, hosszas szenvedés után meghalt. Közéletünk egyik derék munkás tagját veszítettük el az elhunytban.

— **A Kossuth utca** felirást tartalmazó hatalmas veres granit tábla már készen van s abban arasznyi s arányosan vastagon vésett, fényesen aranyozott betűkkel diszlik a Kossuth neve. Az új márványtábla különben Weisz sírkőráktárban a nagyvárudutzán van közszemlére kitéve. Ugyancsak ott van a másik tábla is mely a Kis Czegléd utca szegletére jön; de az már jóval kisebb az előbbinél. Azonban ez is márványtábla s ezen is erősen vésett, aranyozott betűkkel ékeskedik a Kossuth neve.

— **Közön etnyilváníások.** Két köszönetnyilvánítást vettünk: Az egyikben Boránd György a szintársulat diszmentere, a másikban özv. Nagy Józsefné mondanak forró köszönetet a szintársulat tagjainak azért a kegyeteljes megemlékezésért, melylyel Boránd Gyula és Nagy József volt színeszek emlékeit tisztelték meg. A szintársulat összes tagjai nem csak megkoszorúzták e sírokat, de ugyanott gyászdalokat is énekeltek; valamint a Sajó (Mikinszky) Endre sirjánál is.

— **Elvesztett kutya.** Egy kis egész szürke kutya, csak a lábahegyei barna, hosszú fülű, bőrs nyakravaló piros posztóval beszegve, csörgő a nyakán, Plus névre hallgat, elveszett. — A ki megtalálja, megfelelő jutalmat kap. Hozandó Péterfia 1089 sz. Ecclesia ház, emeletre, balra.

Színház.

Debreczen, nov. 2.

Iskarióth.

Várad Antal, mikor mint fiatal realiskolai tanár „Iskarióth“-ot megírta, annyira telve volt igaz emberbaráti érzelmekkel, hogy daczára minden vallás-történelmi hagyományoknak, Judás-Iskarióth-ot, mint a nagy vallásalapító vetélytársát, majdnem vele egyenlő nagyságu és hatalmu riválisát jellemezte. Erre a jellemzésre a szerzőnek szert volt szüksége, hogy Iskarióth alakját a dráma központjává, hőisévé emelhesse, ki ne legyen közönséges gyáva áruló, hanem olyan lázadó hős, (mert hiszen a hősiesség nyilatkozhatik ebben is) a ki „kitépi a zászlót Krisztus kezeiből, hogy annál magasabbra tűzhesse.“

Hogy mennyire igyekezett idealizálni Iskarióth alakját a szerző, kitűnik abból, hogy emberi gyarlóságát egyetlen gyöngeségében: Magdolna iránt érzett szerelmében mutatja be és árulásának indító okát is abban keresi, hogy a Megváltó lángszava, békeszerető törekvései elhódították tőle szerelme tárgyát. Iskarióth tehát mégis csak hős, ki a fegyvernek barátja és ki forradalmi terveinek bukása következtében önmagát bünteti meg, kimondván az ítéletet: „Lefoszlik minden lassu hervadással az élet fájáról.“ Midőn a Megváltó apostolai és Mária Magdaléna örömmel zengik a hosánnát a föltámadt Krisztus üres sirja fölött, Iskarióth tört dől szívébe és meghal.

Peterdi, ki „Iskarióth“-ot játszotta, a forradalmár apostol helyett egy, gyávaságot henczeggéssel takargató közönséges kalandort mutatott be. Erélye, hősiessége csak az instrukció szerint imponálhatott Jeruzsálem csöcselék mögének, egyébkép nem. A hatalomra törekvés vágya csak azokban a gyönyörű képletekben nyilvánult, melyeket Várad az Iskarióth ajkára ad; Peterdi csak gögöt tudott mutatni és fejének hatravezésével, kezeinek elutasító mozdulataival csak daczot, de nem erőt és energiát. És ugyanezeknek az erényeknek a hiányát tapasztaltuk a második felvonásban, Magdolnával való jelenésében, midőn meglepi őket Annás, a jeruzsálemi főpap. Az erélyes, nagyravágyó apostol helyett a

gyöngye szerelmest láttuk, kinek az ajkain elhangzott szép frázisok hazug szavak voltak; az igazi szenvedést nem az okozta szívében, hogy a nép csak a Megváltót követi; a tragikai momentum Peterdi alakításában nem akkor fejlődik, mikor a synedrium intriguái megejtik, hanem abban a jelenetben, midőn Neftali hírül hozza, hogy Magdolnát a Megváltó magasztos eszméi meghódították és elidegenítették tőle. A csalódott szerelmest, a kedvese elvesztése fölött kesergő legényt láttuk, nem a bukott apostolt. Az apostolok gyülekezetében eladott védelme is, nem az önértetében sértett, nagyravágyásában elvakult vetélytárs, hanem az eltaszított szerelmes kapkodása volt, mely, midőn János és Péter apostolok kiátkozzák körükből, midőn ráolvassák „a jövőd szörnyü ítéletét“, egész komikus hatott. A szörnyü átkok hatása alatt mind jobban megtörő Iskarióth, mint egy csalódott szerelmes boltozlegény, folyton a fejét és a füleit vakargatta, úgy hogy, midőn az apostolok távoztával Neftali a 30 ezüst pénzt hozta, nem találtuk az összefüggést előbbi viselkedése és ebben a pillanatban mutatott kétségbeesése között. És még hozzájárult az a kétség is, melyet hibás hanglejtése következtében a felvonás végén a közönségben hagy, hogy t. i. Iskarióth átkozza-e meg a Messiást, midőn így kiált: „Legyen megátkozott!“ — vagy pedig úgy érti, hogy: „Legyen! Megátkozott!“

Szilágyi Berta Magdolna szerepében sok erőt fejtett ki, sőt tan kelleténél többet is, a mi a rendező hibája. Mert abban, hogy midőn arról beszél, hogy sirt, csakugyan sirt; hogy szerelme nagysága olyan, hogy vétkezik miatta és midőn a tanácsnak elmondja, hogy a nép miért akarja megkövezni, — éktelenül kiabál, — mindezekben nem drámai, csak fizikai erő van. Sikerült jelenete a második felvonás végjelenetében volt, midőn Iskarióth, kit szeret, elrohan tőle. A fájdalmat, a szerelme sorsát féltő nő kétségbeesését szépen interpretálta.

A legszebben, leghelyesebb hangsúlyozással, nemes páthosszal Tompa beszélt. János apostol ideális, mondhatni magasztos alakjában olyan művészi tökéletességgel szavalt, hogy a közönség nyílt jelenetben is lelkesen megtapsolta. A főpap szerepében Balassa ügyesen intriguált; a synedrium tagjai közül szép maszkaikkal Fenyvesi és Püspöki tűntek ki. A többi szerepek, Peter apostolt kivéve, melyet a hibás szereposztás Hunyadinak juttatott, a drámában bár jelentéktelenek, előadóik mégis igyekeztek, hogy az est drámai jellegét le ne rontsák. Közönség nagyobb volt, mint mult évben „A molnár és gyermeké“-re. Ez csak tanulság, hogy debreczeni közönségnek van érzéke a klasszikusok iránt.

REGÉNYCSARNOK.

Hazugságok.

— Regény. —

Irtá: Bourget Paul, fordította: Kuti Zsigmond.

6

Emilia örömrágyogó szemekkel és ajkain jóakaratu mosolylyal nyujtá kezét Klaudénak. Ezen nála ritka kitüntetés, e pillanatban azon örömmel volt kifejezése, hogy láthatja azt, kit testvére annyira szeret.

„Mily jól áll neki a frack, nemde? mondá Klaudehoz.

„Szegény testvér“ jegyzé meg vidám nevetéssel René, „bocsáss meg Klaude, hisz én vagyok egyedüli hiúsága.“

„Hát ismét elcsábítja tőlünk Renét“ mondá Fresnau kezét nyujtva Klaudeknak. Behajtott szélü papírlapok voltak előtte kiterítve, mind irónjegyzetekkel ellátva; az iskolai feladatok tisztázatai voltak. Sietett azokat összekapkodni, miattal így szólt:

Boldog ön, nemde, hogy az iskolai feladatok kijavításának ezen robotmunkáját nem ismeri? . . . „Parancsol egy pohárka cognacot, hogy felmelegedjék?“

Egy, a szoba asztalán levő félig telt üveg, után nyult. E szoba rendszerint szalonul szolgált, mert a tulajdonképeni fogadószoba csak különös, ünnepélyes alkalmakkor használtatott.

Egy szivarkát? tevő hozzá Fresnau, a barnás dohánnyal telt dobozt felemelve.

Klaude tiltakozó mozdulatot tett, egyszersmind a hölgyeket köszöntvén. De ezek egyike sem nyújtá kezét. Mindhárom kézimunkával volt elfoglalva; az anya egy kék harisnyán kötögetett, a két fiatal hölgy himzéssel foglalatoskodott.

Angelika, a két leány egyike, nehezen fojtott vissza egy mosolyt, midőn észrevette, hogy Klaude Emilia és René közé ülve azt mondá: „Én ide fogok ülni.” . . . oly hanyagság a beszéd-módban, mely a fiatal leány által már többször észrevetett.

Testvére Rozália még mélyebben hajtá le fejét munkájára és gesztenyebarna haja csak úgy fénylett a lámpa világánál.

Mlande figyelmét nem kerülte ki azon körülmény, hogy Oflarel asszony házassági tervet sző Rozália és René közt; fiatal barátjának sajátos, regényesség iránti hajlama ezen reményt megerősíteni látszik: abban pedig egy percig sem kételkedett, hogy Rozália az ifjú szellemének és szépségének varázsa által vonzatra a fiatal költőt talán komolyabban szereti, mint kívánatos volna. Észrevette, hogy a leány vele is rokonszenvez, de egyidejűleg fél tőle. Szereti, mert René jóakarója; fél tőle, mert utóbbit új körbe akarja vezetni. Rozália ugyanis, a kis kör többi tagjaihoz hasonlóan, a mai estélyhez alaptalan reményeket, tulzott aggodalmakat fűzött, míg Fresnaué a legnagyobbavagyóbb terveket szőtte.

Képzeteiben ott látta Renét a grófné táncztermének egyik sarkában a kandallóhoz támaszkodva verseit szavalni körülvéve grófnók — és szeretve egy „orosz hercegnő” által.

E két szó kimondásakor felizgatható phantasiájában szédületes magasságig emelkedett mindaz, a mi a felső körökben előtte ismeretlen volt. Rozália azonban mirt szerető nő, áldozata volt a gondolható legfinomabb éleslátásnak. Szemrehányásokat tett ugyan magának, de a René szemében fellobbanó öröm, melyet az a új világba lépése felett érzett, szinte elszórnyedtetten. Szíveik szorosabban voltak egymáshoz fűzve, mint Klaude sejté, mert még az elmúlt év tavaszán titkos ígéretet tettek egymásnak.

(Folyt. köv.)

— A magyar kir. meteorológiai intézet időjelzése november 2-án:

(Távirati tudósítás. Érk. 3 óra 45 p.)

a = derült, g = enyhe, l = nyugaton csapadék.

Legujabb.

A helyzetről.

Budapest, nov. 2. (A „D. H.” ered. táv.) Politikai körökben reménylik, hogy a kabinet jelenlegi összetételében együtt marad, vagy legalább a budgetvita befejeztéig nem esik változás alá. Így sürgönyzik ezt egy bécsi lapnak s a tudósító még hozzáteszi: Csáky gróf közoktatásügyi miniszter — noha magánviszonyai miatt a magánéletbe akar visszavonulni, — a költségvetési vitában képviselni fogja tárczáját. Hivatali utóda valószínűleg Eötvös Loránd báró lesz. Azt állítják, hogy Fejérváry b., a ki mint a király bizalmi embere Bécsben időz, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy magában a minisztériumban és a mérvadó körök közt a vitás egyházpolitikai ügyekre nézve egyetértés jöjjön létre.

Uj bibornokok.

Budapest, nov. 2. (Saját tudósító nktól.) A decemberben Rómában tartandó legközelebbi konzisztoriumban állítólag csak Galimberti bécsi nuncius, Vasary hercegprimás, két francia püspök, a kuria két olasz prelatusa és Kopp breszlai (boroszlói) püspök fognak bibornokokká kineveztetni.

A kolera Budapesten.

Budapest, nov. 2. (Eredeti távirat.) A legutóbbi eredmények után semmi kilátás sincs arra, hogy a kolera rövid idő alatt végkép megszűnjék. Tegnap éjféltől ma éjfélig ugyanis

összesen 23 bejelentett kolerabetegedés fordult elő a fővárosban, eggyel több, mint a megelőző 24 órában. E betegek közül 20-at az álló-uti barakkba vettek föl, a hol a ma kibocsátott 7 betegnek s öt halottnak a leszámításával, az ápoltak száma 79; 8-al több mint tegnap éjfélikor volt. A budai barakkba 3 új beteget vettek föl; kettőt elbocsátottak, 2 meghalt s így a tegnapi letszám 16, 1-el kevesbedett. A két kórházban tehát jelenleg 94 beteget ápolnak héttel többet, mint a mennyi tegnap éjfélikor a két kórház betegek száma volt. Azonkívül magánházaiban is fekszik két beteg.

Beszélgetés Apponyival.

A N. W. Tagblatt egyik munkatársa meginterviewolta gróf Apponyi Albertet a magyar politikai helyzetről. A beszélgetésből közöljük a következőket:

A tudósító ama kérdésére, mint vélekedik Apponyi a pillanatnyi helyzetről a gróf ezt válaszolta:

— A helyzetet az a tény jellemzi, hogy a számszerint még mindig nagy kormánypárt nem elegendő a jelenlegi minisztérium támogatására másrészt azonban nem látszik elég erősnek új kabinetalakítására sem.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

I. Idény bérlet 30. szám. II. Kis bérlet 10. szám.

Páros. Páros.

Holnap csütörtökön 1892. november hó 3-án.

Szinitanoda.

Holnapután pénteken a színház zárva

Szombaton 1892. nov. 5-én bérlet folyamban.

A hol unatkoznak.

Francia vigjáték.

Felhívás.

Az italmérési és fogyasztási adók beszedésére jogot nyert polgárság által kiküldött intéző bizottság előtt panaszok merültek fel a végett, hogy egyesek nem lettek mint érdekelt felek felszólítva arra, hogy a nevezett polgári társas vállalatba belépjenek; ezennel tehát tudomására hozzuk mindazon érdekelt feleknek, kik a szövetkezetbe belépni kívánnak, hogy folyó hó 5-ig Vilmos Lajos urnál beiratkozhatnak s ugyanott a betétet is lefizethetik.

Az intéző bizottság.

Árverési hirdetmény.

A piacz-utcai 1829. számú házban a kapubejárattól balfelé eső nagybolthelyiség a hozzá tartozó fakamarával együtt 1892. nov. 1-től hat évre, vagyis 1898. okt. 31-ig nyilvános árverésen albérbe adatik.

Az árverés 1892. év nov. hó 10-ik napján d. u. 3 órakor a bérbeadandó bolthelyiségben kir. közjegyző közbejöttével fog megtartatni.

A kikiáltási ár 1800 frt, melynek 10%-át árverelni kívánó készpénzben köteles óvadékul fejtetni. Azonban a bolthelyiség a kikiáltási árnál olcsóbban is bérbe fog adatni.

Az albérleti szerződés feltételei Baum Miksa ur üzletében megtekinthetők.

Debreczen, 1892. nov. 2.

Nagy Sándor,
ügyvéd.

Jutányos szabott árakon

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

üzégnél:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

francia flanelek, Kasán, Moldon

legujabb ruhadiszek,

FEKETE DIVATKELMÉK,

SZINES és FEKETE SELYMÉK,

MOSÓ VELEZÉK,

TÉLI HIMALAYA KENDŐK,

Gyermek ruhácskák és felöltők

Normalgyapju és pamut alsó ingek

Ujjasok és nadrágok,

Téli harisnyák, keztyük.

Az idén szép raktárt tartunk
Brassói és Gácsi posztókban,
Takarók és lópokrócokban.

ALKALMI VÉTEL.

Mint hogy raktárunk tul van terhelve mindennemű bel- és külföldi férfi divatszövetekkel, — melyek

egész öltönyök, téli és őszi tavaszi

felsőkabátok, Mencsikov,

továbbá

női felsőkabátokra

is igen alkalmasak, — elhatároztuk ezen cikkeknek teljesen leszállított árakon leendő klárusítását; sőt miután nem szándékunk ezen divat-cikkeket többé tartani, gyári árakon alól bocsátjuk eladásra; miért is a n. é. közönség becses figyelmét ezen kedvező és előnyös vásárlási alkalomra tisztelttel felhívjuk

RANUNKEL H. és FIA.

ALKALMI VÉTEL.

Alkalmi vétel

Alkalmi vétel

SZÖNYEGEK,

Függöny, ágy- és asztalterítők
butor szövetek, viaszkos vásznak
nagy választékban

SZABÓ LAJOS fiai cégénél.

GRÓF ESTERHÁZY COGNAC

LEGJOBB ÓVSZER

A KOLERA ELLEN

mindentűt kapható.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig
förlülmulhatatlan!
Maager Vilmos-féle
valódi, tisztított

MÁJOLAJ
Maager Vilmostól Bécsben

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könynyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test sulyárak gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3., valamint az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

DEBRECZENBEN Tóth Béla, Mihálovits István, Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerész uraknál, valamint Rickl J. Zelmós és Geréby Fülöp urak kereskedésében. (Lagerhaus)

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére:
MAAGER VILMOS, Bécs,
III/3., Heumarkt 3.

Alapított 1863-ben
Világhírűek

Trimmel N. János

BÉCS mellett, VII. /, Kaiserstrasse 74.
Által készített és érmet nyert
kézi-harmonikumok

Mindennemű
zenehangszerek

NAGY RAKTÁRA:

Hegedűk, Citerák, Fuvolák, Occarinok, Szájharmonikumok, Madár-művek stb. stb.

Önjátszó s a hangban felülmulhatatlan svájci acsoljátékszerek, Zenealbumok, üvegek stb. stb.

Mintakönyv ingyen és bérmentve.

Ujdonság.

A legszebb francia szines
gyapot-flanelek
női ruhakra,
reggeli öltözékekre,

SZINHÁZI BLUSOKRA
megérkeztek.
Kardos László
üzletébe.

Az elismert legjobb francia-
cigaretta papir

a
„LE GLORIA“

JOSEPH BARDOU & FILS-től
PERPIGNAN—PÁRISBAN.

60 aranyérem.

16 diszoklevél.

20 oklevél „Hors Concours“

A „LE GLORIA“ szivarka-papir minden eddig létező szivarka-papirt finomságra és minőségre nézve föltélenül föltűnt.

A „LE GLORIA“ szivarka-papir csak akkor valódi, ha minden egyes könyvecské a JOSEPH BARDOU & FILS céggel van ellátva.

A „LE GLORIA“ szivarka papir úgy sima, mint csipkézett (perforé) széllel kapható.
A „LE GLORIA“ eddig elérhetetlen legfinomabb minőségű hüvelyekben is kapható.
A „LE GLORIA“ szivarka-papir és hüvely minden norinbergi és papirnagykereskedésben, valamint minden tőzsdeben kapható.